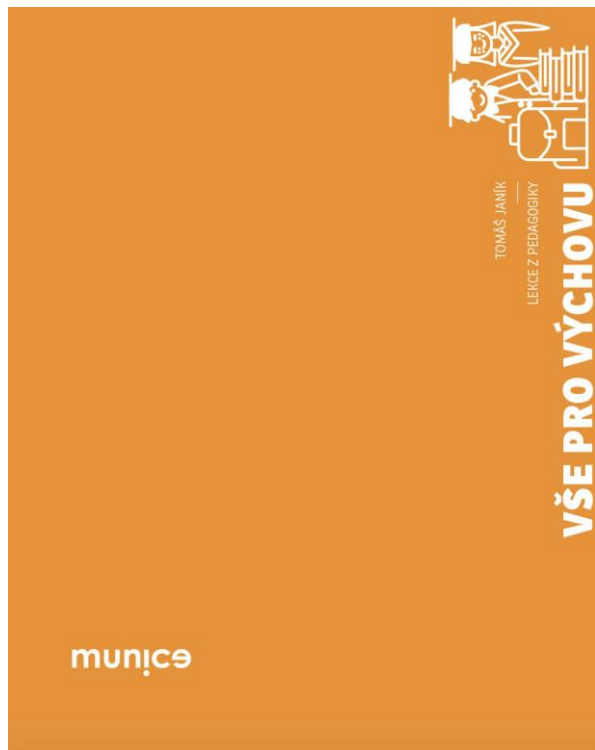

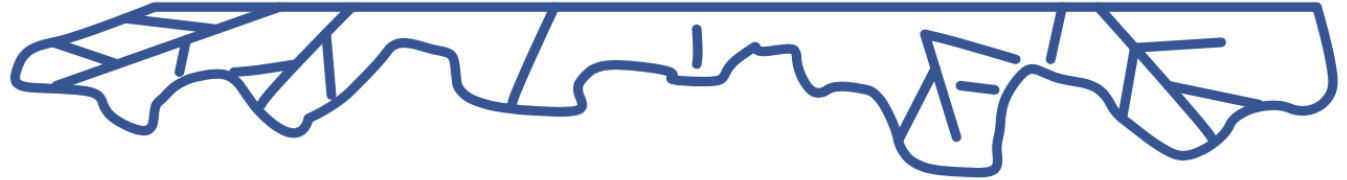
MUNI
PED

Školní pedagogika: škola

Tomáš Janík

HLAVNÍ CHOD

Škola je jako neděle – znamená prázdeň.

Škola spravuje
a zprostředkovává kulturní dědictví.

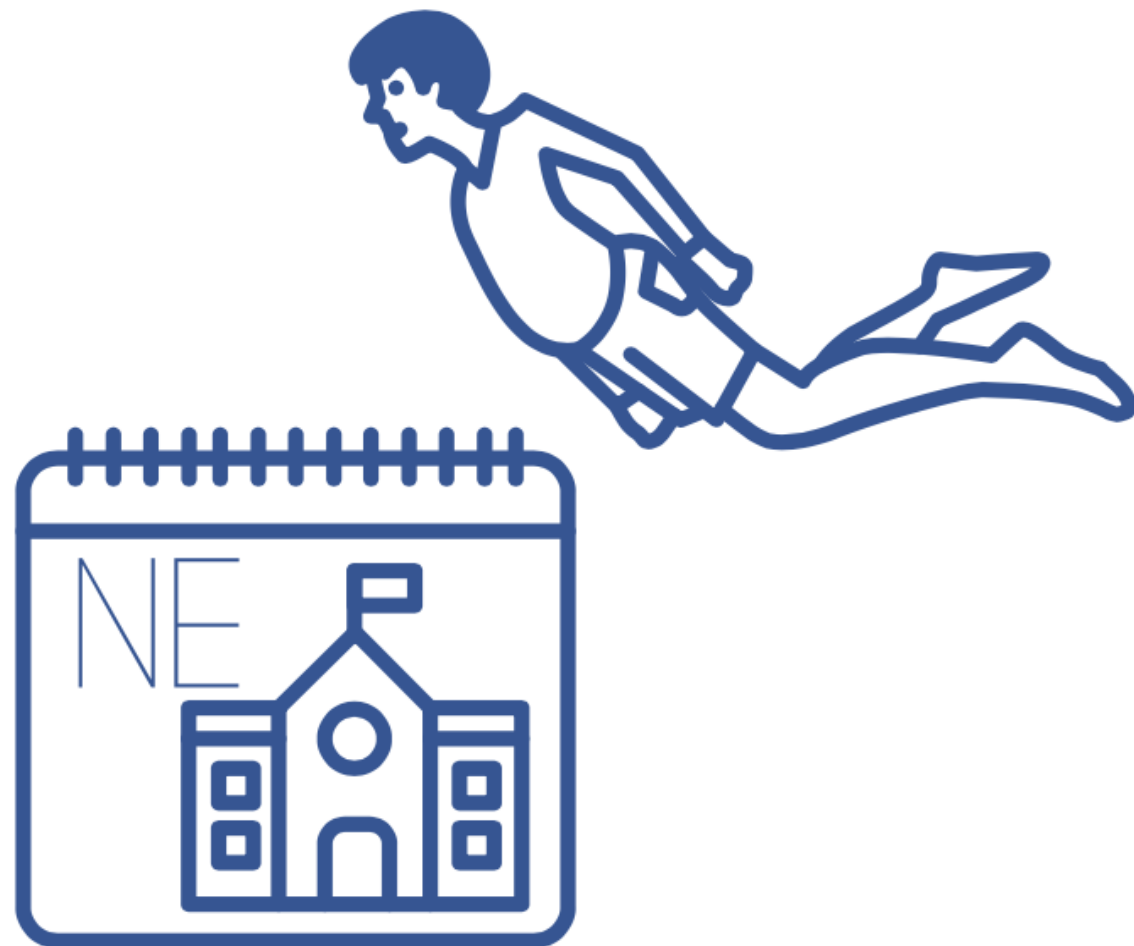
Školy se vyvinuly do školských systémů
(a zbyrokratizovaly se).

Budoucnost škol spočívá v posilování jejich role
ve společnosti.

Idea školy

O NEVŠEDNOSTI NEDĚLE A ŠKOLY

Neděle neměla nikdy zevšednět... Neděle měla zůstat nedělí, stejně jako škola měla zůstat školou... Neděle i škola nás mají (mít) k tomu, abychom se vymanili z každodennosti a zabývali se věcmi vyššího řádu...

 Neuč se,

Život

 tě

naučí.

Škola – scholé = prázdeň, tj. volnost, příležitost či možnost věnovat se vlastnímu vzdělávání – čas „ne-dělní“.

V intervalu 'nedělním' se setkávají svobodní příslušníci obce se skutečným poznáváním sebe, světa, s příležitostí věnovat se záležitostem vyššího řádu, které jsou cestou k emancipaci z 'aischolia', povrchního zaujetí a zaneprázdněnosti všednostmi a denním shonem.

(Waletrová et al., 2004, s. 19)

Škola

- Vznik školy před 5 tisíci lety na území Mezopotámie a Egypta.
- Klíčový byl objev písma – psaní = složitá dovednost – nebylo snadné se ji běžně naučit, začalo se jí cíleně vyučovat.
- Výuka písma se ukázala jako účinná a efektivní – začaly se zprostředkovávat i další dovednost a znalosti.
- Škola – jedna z nejúspěšnějších institucí kulturních dějin.

FUNKCE ŠKOLY

personalizační

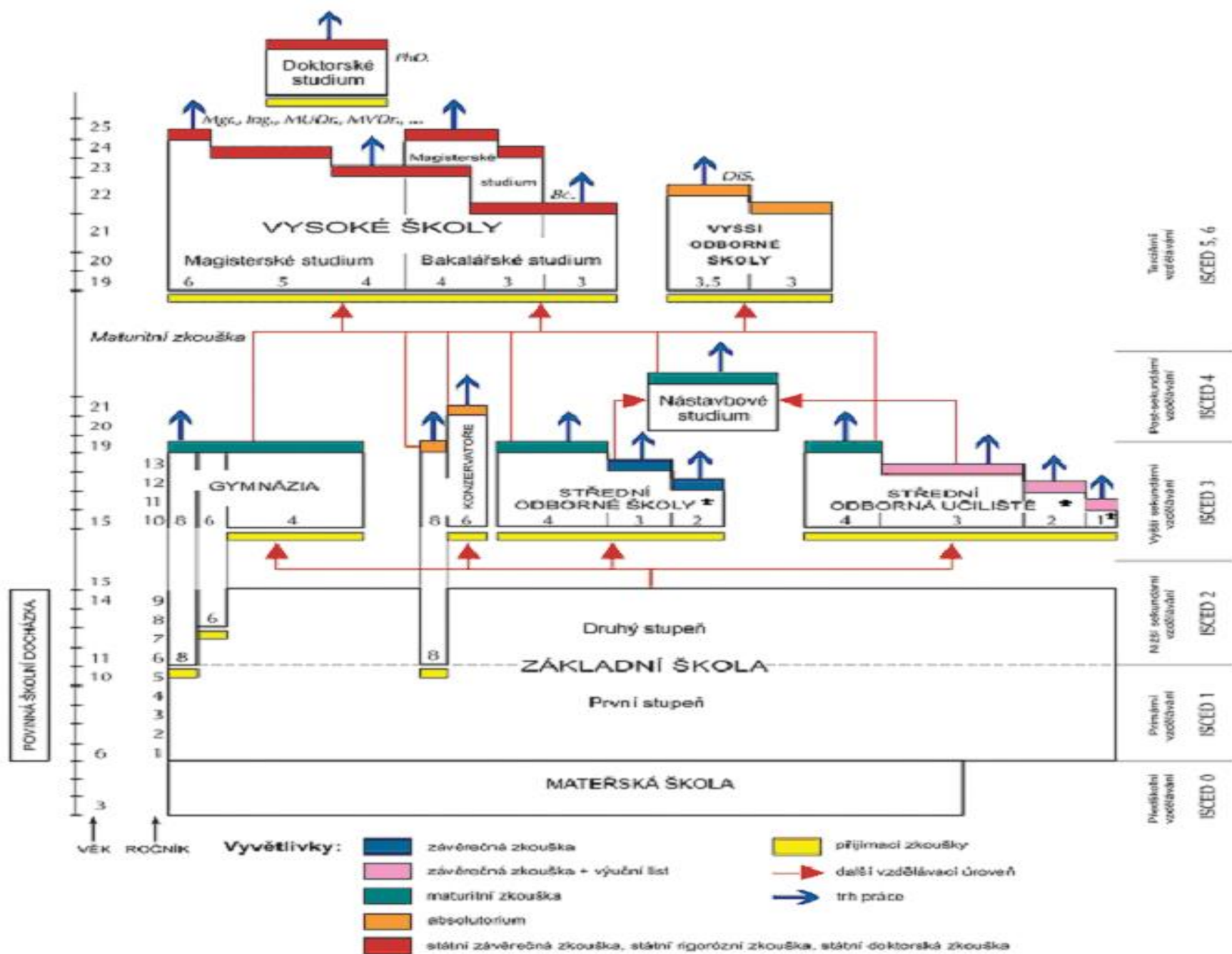
socializační

enkulturační

Škola je místem socializace a enkulturace žáků, podporujícím jejich osobnostní a sociální rozvoj a připravující je na život osobní, pracovní a občanský.

(Průcha, Walterová, Mareš 2003, s. 238)

- Škola: správa a zprostředkování kulturního dědictví.
- Je jedinou relativně systematizovanou formou seznamování členů společnosti s kulturními obsahy.
- Obsahy uspořádány do oborů – vyučovacích předmětů (kurikulum).

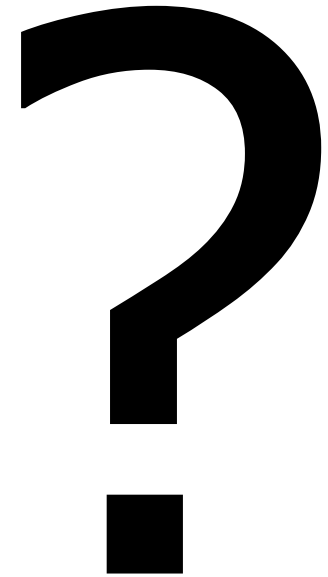
Pozn.: * Krátké vzdělávací programy (jednoleté a některé dvouleté) na středních odborných školách a středních odborných učilištích patří k úrovni ISCED 2C.

*Byl jeden muž a ten muž šel k hodináři.
Položil na stůl dvě hodinové ručičky a říká:
„Mistře, tyto ručičky neukazují na mých
hodinách správný čas. Prosím, oprav je.“
Hodinář na to odpoví: „Ty ručičky, pane,
nemohu opravit, musíš přinést celé hodiny.
“Muž však netušil, co měl hodinář na mysli –
hodiny byly přece v pořádku,
jen ručičky šly špatně.*

Helmut Fend citující neznámého autora

...u hodináře

Potřeba pohledu na systém

Chceme-li kompetentně zlepšovat, či napravovat dílčí části systému, neobejdeme se bez porozumění systému jako celku.

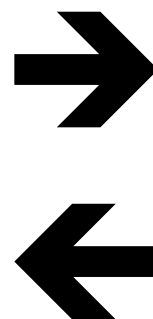
„Kdo nerozumí systému, má sklon vidět problémy v povrchových fenoménech a hledat řešení v operaci s těmito povrchovými fenomény. Teprve porozumíme-li systému, můžeme napravit jeho chybné fungování“

(Fend, 2008, s. 12).

**politický
systém**

**ekonomický
systém**

**vzdělávací
systém**

Proč pojem „systém“?

- vyjadřuje řád, systematicčnost, provázanost
- systém jako strukturovaný celek, v němž jsou jednotlivé části ve vzájemných vazbách.

Řízení vzdělávacího systému:
vzdělávací politika a správa

- Soubor všech škol, školských zařízení a jiných vzdělávacích institucí.
- Představuje systém, protože má ustálenou strukturu, regulované fungování a vztah s jinými systémy společnosti.

Strukturu vzd. systému tvoří:

- školská soustava
- mimoškolní vzdělávací instituce (kurzy, školení)
- kulturní a osvětové instituce (knihovny, muzea)
- (někdy též působení masových médií).

Systemový pohled na vzdělávání

Makroúroveň: úroveň vzdělávací politiky

Vzdělávací systém jako celek.
Jak funguje vzdělávací systém?

Mezoúrověň: úroveň školy

Vztahuje se na instituci a organizaci školy.
Jak funguje škola?

Mikroúroveň: úroveň výuky

Vztahuje se na výuku.
Jak funguje učení a vyučování?

Makroúroveň: úroveň vzdělávací politiky

Vzdělávací systém jako celek.
Jak funguje vzdělávací systém?

Mezoúrověň: úroveň školy

Vztahuje se na instituci a
organizaci školy.
Jak funguje škola?

Mikroúroveň: úroveň výuky

Vztahuje se na výuku.
Jak funguje učení a vyučování?

**vzdělávací
správa**

žák

Součástí školského systému v nejjednodušším rozvržení zahrnují **vstupy** – **procesy** – **výstupy**.

Závěrečná poznámka

Zdroje, z nich bylo čerpáno
(odkazované publikace, obrázky apod.),
jsou k dispozici u autora.